

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2301081
Matèria	Serveis públics i medi ambient
Assumpte	Contaminació ambiental. Establiments públics
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

D'acord amb la normativa que regeix el funcionament d'aquesta institució, la persona promotora de l'expedient ens va presentar un escrit, registrat el dia 28/03/2023, en el qual manifestava la seua disconformitat amb la passivitat de l'Ajuntament de Carcaixent davant les denúncies presentades en dates 16/09/2019; 19/09/2019; 09/12/2019; 15/01/2020 i 26/01/2020 a causa de les molèsties ocasionades per un establiment públic situat als baixos del seu domicili. En la data de presentació de la queixa diu que no ha rebut cap resposta de l'Administració.

De l'anàlisi dels fets descrits i la normativa aplicable vam entendre que l'actuació de l'Ajuntament de Carcaixent podria afectar **el dret de la persona promotora de l'expedient a obtenir una resposta expressa de l'Administració** (art 21 Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques), **el dret a la salut, al descans i al gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat** (articles 8, 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana), i també **el dret a la intimitat personal i familiar i el dret a la inviolabilitat del domicili** (article 18 de la Constitució Espanyola), la qual cosa facultava el Síndic de Greuges per a intervenir en el present supòsit, d'acord amb el que es disposa en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 22 a 30 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar a l'Ajuntament de Carcaixent en data **29/03/2023**, de conformitat amb el que hi ha determinat en l'article 31 de la citada llei, que en el termini d'un mes ens enviara un informe detallat i raonat sobre els fets que havien motivat l'obertura del present procediment de queixa, juntament amb la seua valoració quant a la possible afectació del dret invocat.

Concretament, sol·licitem informació sobre els punts que detallem tot seguit:

PRIMER. – Estat de tramitació dels escrits presentats per la promotora de la queixa en dates 16/09/2019; 19/09/2019; 09/12/2019; 15/01/2020 i 26/01/2020 a causa de les molèsties ocasionades per un establiment públic situat als baixos del seu domicili En cas que no s'haja obtingut resposta, previsió temporal per a dur-la a terme.

Indiquen, si s'escau, les actuacions realitzades per l'autoritat municipal tendents a comprovar els fets denunciats i les mesures adoptades sobre aquest tema.

SEGON. – Llicència de què disposa l'establiment públic a què fa referència en l'escrit de queixa amb indicació de l'aforament i horari autoritzat. Indiquen si la llicència de què disposa habilita l'establiment públic per a realitzar activitat a la terrassa i utilitzar la cuina i, si s'escau, en quines condicions.

TERCER. - Indiquen si s'han rebut denúncies o reclamacions a causa de les molèsties ocasionades per l'establiment i, si s'escau, les gestions realitzades sobre aquest tema i l'estat de tramitació en què es troben.

QUART. - Indiquen si per part dels serveis tècnics municipals s'ha dut a terme la comprovació de les condicions d'insonorització i d'eixida de fums del local amb caràcter previ a la concessió de la corresponent llicència per a l'exercici de l'activitat o en algun moment posterior a causa de la presentació de denúncies o reclamacions veïnals.

En l'escrit de petició d'informe se li indicava a l'Ajuntament de Carcaixent que el termini d'un mes concedit per a l'emissió del citat informe podria ser ampliat per un mes més pel Síndic de Greuges, amb caràcter excepcional i a instància de l'Administració, «quan en un determinat supòsit concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen» (article 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges).

Així mateix se li advertia que si l'informe requerit no s'emetia dins del termini concedit, es prosseguiria amb la investigació i, de conformitat a l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es consideraria que existia falta de col·laboració i, amb independència que es poguera adoptar qualsevol de les mesures establides en l'apartat 3 d'aquest precepte, es faria constar aquesta circumstància en la resolució final com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

Transcorregut el termini, no s'ha rebut l'informe requerit l'Ajuntament de Carcaixent, ni consta que aquest haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l, per la qual cosa aquesta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per l'autor de la queixa, de manera que resulta forçós partir de la veracitat d'aquells i de la passivitat municipal a l'hora de resoldre les sol·licituds presentades per la promotora de la queixa.

2 Consideracions

El present expedient es va iniciar per la possibilitat que la inactivitat de l'Ajuntament de Carcaixent poguera afectar **el dret de la persona promotora de l'expedient a obtenir una resposta expressa de l'Administració** (art 21 Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques), **el dret a la salut, al descans i al gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat** (articles 8, 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana), i també **el dret a la intimitat personal i familiar i el dret a la inviolabilitat del domicili** (article 18 de la Constitució Espanyola), la qual cosa facultava el Síndic de Greuges per a intervenir en el present supòsit, d'acord amb el que es disposa en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Com s'ha assenyalat amb anterioritat, l'Ajuntament de Carcaixent no ha aportat cap informació sobre l'objecte de la reclamació de les persona interessada, per la qual cosa hem de partir de la veracitat de les al·legacions formulades per aquesta quan assenyalava que no s'ha donat resposta als escrits presentats en dates 16/09/2019; 19/09/2019; 09/12/2019; 15/01/2020 i 26/01/2020 en què denuncia les molèsties ocasionades per un establiment públic situat als baixos del seu domicili, desconeixent així mateix si l'administració municipal ha realitzat alguna actuació tendent a la comprovació dels fets denunciats.

L'article 21 (Obligació de resoldre) d'aquesta norma procedimental prescriu que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments qualsevol que siga la seua forma d'iniciació». El termini màxim en el qual ha de notificar-se la resolució serà el fixat per la norma reguladora corresponent o, en defecte d'això el de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud.

Així mateix, aquesta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'estableix en l'article 29 de la citada norma procedimental, quan assenyalava que «els termes i terminis establits en aquesta o altres lleis obliguen a les autoritats i personal al servei de les Administracions Públiques competents per a la tramitació dels assumptes, així com als interessats en aquests».

D'altra banda, hem de tindre present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret al fet que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable».

En relació amb aquesta qüestió, s'ha de tindre en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra comunitat autònoma) assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)», indicant que «els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i vetllaran per la seua protecció i respecte, així com pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la Bona Administració) estableix que «tota persona té dret al fet que les institucions, òrgans i organismes de la Unió tracten els seus assumptes imparcial i equitativament i dins d'un termini raonable».

La vigència de les disposicions analitzades considerem que imposa a les administracions un plus d'exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigisquen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del dret a una bona administració.

Aquest dret a una bona administració es conforma així com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que aquesta els formule, donant una resposta expressa i motivada a aquestes, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

El que no cap en cap cas és que, davant una petició formulada per la persona interessada conforme als requisits exigits legalment, l'administració no oferisca una resolució o emeta una resolució mancada de la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'administració ha adoptat la citada resolució.

Arribats a aquest punt, aquesta Institució no pot sinó recordar, una vegada més, que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les Administracions Públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demanda, entre elles, i fart rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives, constitueix un pressupost inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, *SSTC 6/1986, de 21 de gener, *FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, *FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament en termini sol·licituds i recursos dels ciutadans, deure aquest que entronca amb la clàusula de l'Estat de Dret (art. 1.1 CE), així com amb els valors que proclamen els *arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE».

D'altra banda, La Llei 7/2002, de 3 de desembre, de Protecció contra la Contaminació Acústica estableix en el seu article 37, que les activitats susceptibles de generar sorolls i vibracions hauran de realitzar un autocontrol de les emissions acústiques i que aquestes auditories hauran de ser realitzades per un organisme autoritzat en aplicació del procediment que s'establisca. L'article 39 d'aquesta mateixa Llei estableix que l'aïllament exigible als elements constructius delimitadors es deduirà conforme als nivells d'emissió establits en aquest article, i que per a "locals i establiments amb ambientació musical procedent exclusivament d'equips de reproducció sonora s'estableix en 90 dB (A)".

Arribats a aquest punt, convé recordar que les molèsties acústiques, com ja ha tingut ocasió d'afirmar el Tribunal Constitucional, en les seues Sentències de 23 de febrer de 2004 i 24 de maig de 2001, generen perniciosos conseqüències per a la salut de les persones, afectant greument la seua qualitat de vida:

En efecte, el soroll pot arribar a representar un factor psicopatogen destacat en el si de la nostra societat i una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor del qual com a referència científica no cal ressaltar. En elles es posen de manifest les conseqüències que l'exposició prolongada a un nivell elevat de sorolls té sobre la salut de les persones (v. gr., deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), així com sobre la seua conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives).

Des de la perspectiva dels drets fonamentals implicats, hem d'emprendre la nostra anàlisi recordant la possible afecció al dret a la integritat física i moral. Referent a això, haurem de convindre que, quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, aquesta situació podrà implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE). En efecte, si bé és cert que no tot suposat de risc o mal per a la salut implica una vulneració de l'art. 15 CE, no obstant això quan els nivells de saturació acústica que haja de suportar una persona, a conseqüència d'una acció o omissió dels poders públics, depassen el llindar a partir del qual es pose en perill greu i immediat la salut, podrà quedar afectat el dret garantit en l'art. 15 CE.

Així les coses, no ens cansem de repetir que els Tribunals de Justícia venen declarant amb reiteració que els sorolls incideixen perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (per totes, Sentències del Tribunal Constitucional de 24 de maig de 2001 i 23 de febrer de 2004, i Sentències del Tribunal Suprem de 23 de febrer de 2001, 26 d'abril de 2003, 19 d'octubre de 2006, 12 de novembre de 2007, 13 d'octubre de 2008, 5 de març de 2012, 17 de desembre de 2014, 13 de juny de 2017 i 31/10/2019).

En el present cas, no està justificada l'actuació del Ajuntament de Carcaixent que no acredita haver donat resposta als escrits presentats per la promotora de la queixa en dates 16/09/2019; 19/09/2019; 09/12/2019; 15/01/2020 i 26/01/2020 a causa dels molèsties ocasionades per un establiment públic situat als baixos del seu domicili ni acredita haver realitzat actuació alguna tendent a la comprovació dels fets denunciats.

2.2. Conducta de l'administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

“Es considerarà que existeix falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els següents fets:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).”

L'Ajuntament de Carcaixent encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit en data 29/03/2023 incomplint-se el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Carcaixent es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant Les Corts Valencianes, i en aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificarà a les autoritats i al personal que siguen responsables del succeït.

3. Resolució

A la vista del que hem exposat i conforme al que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les següents recomanacions i recordatoris de deures legals:

Primer. Recordem a l'Ajuntament de Carcaixent el deure legal de contestar en el termini legalment establert, expressa i motivadament, els escrits que els interessats presenten davant aqueixa administració pública, d'acord amb el que es preveu en els articles 21 i 88 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i la legislació concordant.

Segon. En conseqüència, recomanem a l'Ajuntament de Carcaixent que, si no ho haguera fet encara, procedisca a donar contestació expressa i motivada als escrits presentats per la promotora de la queixa en dates 16/09/2019; 19/09/2019; 09/12/2019; 15/01/2020 i 26/01/2020 a causa dels molèsties ocasionades per l'establiment públic situat als baixos del seu domicili.

Tercer. - Recomanem a l'Ajuntament de Carcaixent que realitze les actuacions oportunes tendents a la comprovació dels fets denunciats i si escau adopte les mesures necessàries perquè cessen les molèsties provocades per l'establiment públic denominat BAR SOLOPIZZA, especialment pel que fa a les eixides de fum, i al compliment de les condicions d'insonorització de l'establiment i la seua adequació a la normativa en matèria de contaminació acústica.

Quart. Recordem a l'Ajuntament de Carcaixent el deure legal de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitant la informació sol·licitada i contestant a les recomanacions, suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.

Cinqué. L'Ajuntament de Carcaixent està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La seua resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.

- La no acceptació haurà de ser motivada

Sisé. S'acorda notificar la present resolució a l'Ajuntament de Carcaixent i a la persona interessada.

Seté. S'acorda publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana